
ODBORNÝ A SOCIÁLNÍ DIALOG V OBLASTI KULTURY

*VÝCHODISKA PRO EDUKÁTORŮV V KULTUŘE V SOUČASNÝCH
GALERIÍCH A MUZEÍCH*

DAGMAR JELÍNKOVÁ
METODICKÉ CENTRUM PRO MUZEA VÝTVARNÉHO UMĚNÍ
NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE

KONFERENCE RG ČR-KEP 2021

OBSAH PŘÍSPĚVKU

- Metodické centrum v NG Praha
- Ohlédnutí za milníky rozvoje edukace v galeriích
- Připomenutí projektu Sociální dialog v kultuře
- Dílčí cíle klíčové aktivity projektu KA 02
- Personální situace v galeriích 2014/15 – dotazník
- Personální situace v galeriích – výsledky dotazníku
- Vymezení vzorových pracovních náplní pro pět hlavních odborných pozic, zdroje a struktura pracovních náplní
- Návrh pracovní náplně pro muzejního edukátora v galeriích
- Klíčová aktivita projektu KA 05 – kolektivní vyjednávání – příprava kolektivní smlouvy vyššího stupně
- Zhodnocení výstupů projektu a návrh pro novelu Katalogu prací 2016 - 2017
- Výsledná podoba novely Katalogu prací – edukátor v kultuře platná od roku 2018
- Zhodnocení projektu Sociální dialog v kultuře
- Proměna situace muzejní edukace během a po koronavirové pandemii
- Malá revize RVP ZV a memorandum MK – MŠMT
- Závěr

METODICKÉ CENTRUM PRO MUZEA VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

- **Metodické centrum v Národní galerii**
 - Působí od roku 2001 – navázalo na tradici oddělení regionálních galerií
 - Do sítě muzejních metodických center s roční finanční podporou MK ČR bylo zařazeno v roce 2008
 - Zaměřuje se na všechny oblasti práce v galeriích – specializovaných muzeích výtvarného umění
 - Své aktuální cíle formuluje na základě *Koncepce rozvoje muzejnictví v ČR na léta 2015 až 2020*

METODICKÉ CENTRUM PRO MUZEA VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

■ Poslání metodického centra (MC MVU)

- přispívat ke zkvalitňování profesionálních služeb, které galerie/muzea výtvarného umění poskytují veřejnosti,
- přispívat k maximálnímu využívání kulturního movitého dědictví (zejména v oblasti výtvarného umění) v ČR a jeho ochraně pro další generace
- přispívat ke spolupráci sítě muzejních metodických center s profesními spolky a odbornými institucemi v ČR i v zahraničí
- přispívat k mezinárodnímu odbornému dialogu a přenosu aktuálních oborových diskusí do ČR

■ SPOLUPRÁCE MC MVU S MK ČR, PROFESNÍMI SPOLKY A ODBOROVÝM SVAZEM

- spolupodílení se na vybraných projektech
- připomínkování koncepčních dokumentů a zákonů majících dopad do muzejní oblasti
- členství v odborných dotačních komisích
- účast na vybraných tripartitních jednáních v kultuře
- aktivní iniciace vzniku komory edukačních pracovníků rozvoje edukátorů jako profese

OHLÉDNUTÍ ZA MILNÍKY ROZVOJE EDUKACE V GALERIÍCH

■ 2003

- navázání spolupráce metodického oddělení NG s PhDr. Alexandrou Brabcovou – první přednáška pro kurátory galerií o základních principech edukace v muzeích
- příprava prvního dotazníkového šetření KOP o stavu lektorské práce v členských galeriích RG ČR

■ 2004

- první vzdělávací projekt s dílnou pro kurátory a edukátory **Nové metody výchovné práce s veřejností v galeriích** pod vedením Alexandry Brabcové
- změna stanov RG ČR a ustavení nové komory edukačních pracovníků na V. sněmu RG ČR v Plzni
- vznik I. webové stránky pro sdílení zkušeností edukátorů v rámci webu RG ČR - problémy s její správou

■ 2005

- první společné aktivity KEP vedené Marcelou Štýbrovou
- vzdělávací cyklus **Rozvoj vzdělávacích činností v muzeích a galeriích** pod vedením Alexandry Brabcové

■ 2006

- velký projekt RG ČR pro všechny 3 komory **Komunikace galerií s veřejnou správou** pod vedením Alexandry Brabcové, v rámci něhož KEP poprvé řešila otázku veřejné komunikace a prezentace své práce (případové studie, PowerPointová prezentace jako efektivní nástroj komunikace, komunikační strategie)

■ 2007

- grantový projekt RG ČR **Analýza služeb a činností galerií v 21. století** – Alexandra Brabcová, Dagmar Jelínková (analýza veřejných služeb poskytovaných galeriemi a vnitrooborových standardů)
- Změna práce KEP – setkávání v různých členských galeriích, sdílení dobré praxe

OHLÉDNUTÍ ZA MILNÍKY ROZVOJE EDUKACE V GALERIÍCH

- **2009**
 - Projekt **Výroční zpráva jako významný komunikační nástroj galerií** – vytvoření jednotné osnovy výroční zprávy v rámci RG ČR, KEP - první sjednocení vykazovaných dat, užití grafů a jednoduchých vizuálních nástrojů – výstupem jednotná maketa – projekt nenaplňen
- **2012 - 2015**
 - Zahájení víceletého projektu RG ČR – **Standardizace galerijní práce** – rozpracováno po jednotlivých komorách – pracovní překlady akreditačních manuálů Arts Council England – část III. Uživatelé a jejich zkušenosti (rozvoj služeb pro veřejnost)
 - Překlad britského benchmarkového dotazníku **Měřítko péče o muzejní, archivní a knihovní sbírky** a jeho aktualizování pro potřeby RG
 - KEP se intenzivně do projektu zapojila od roku 2014 – dotazníkové šetření, definování možných standardů edukační práce
- **2014 - 2015**
 - Spolupráce RG ČR na projektu KPZS a ČMKOS **Sociální dialog v oblasti kultury a sociálních služeb** – financováno z operačních programů EU - potvrzení důležitosti zapojení galerií do širších struktur, přesahujících oborové zaměření
- **2016 - 2017**
 - V rámci tripartitních jednání v kultuře zahájena diskuse o aktualizaci katalogu prací v profesní skupině KULTURA a to edukátor v kultuře a registrátor specialista, které se nakonec podařilo v novele katalogu prosadit
- **2016 - 2019**
 - Intenzivní práce pracovní skupiny KEP na **Metodice zpracování strategického rozvojového plánu vzdělávání a práce s veřejností v muzeu umění**
- **2020 - 2021**
 - Vládní protiepidemická opatření – přesun do digitálního prostoru
 - Podpora nesouhlasného stanoviska České sekce INSEA s revizemi RVP ZV ze strany KEP, zapojení se do pracovní skupiny pro jednání s MŠMT

PŘIPOMENUTÍ PROJEKTU – OP LZZ - CZ.1.04/1.1.01/B9.00015

- **Sociální dialog v oblasti kultury a sociálních služeb**
 - Realizace projektu 2014 až 2015
 - **Hlavní partneři projektu (nositelé grantu EU)**
 - Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů
 - Českomoravská konfederace odborových svazů
 - **Dílčí partneři (Kultura)**
 - **Unie zaměstnavatelských svazů - Rada galerií ČR**, Svaz knihovníků a informačních pracovníků, Asociace symfonických orchestrů a pěveckých sborů,
 - **Odborový svaz pracovníků kultury a ochrany přírody**, Odborový svaz pracovníků knihoven, Unie orchestrálních hudebníků
- **Dílčí cíle projektu realizované RG ČR – klíčová aktivita projektu KA 02**
 - **Aktuální personální situace v členských galeriích RG ČR**
 - Zmapování situace
 - Strukturované rozhovory s personalisty v galeriích
 - Vyhodnocení dotazníku
 - **Vymezení vzorové náplně hlavních odborných pozic v muzeích umění**
 - Zmapování zahraničních zkušeností
 - Definice vzorových pracovních náplní pro 5 pracovních pozic
 - Aktualizovaná struktura pracovních náplní pro katalog prací

PERSONÁLNÍ SITUACE V GALERIÍCH (RG ČR) – 2014 - 2015

- **Strukturované rozhovory s personalisty a vedoucími pracovníky v galeriích**
 - **Realizace** - přelom 2014/2015
 - **20 oslovených galerií** (z toho 2 státní, 15 krajských, 3 městské) – úplné spektrum různých typů galerií z 28 členských institucí RG ČR
 - **Dotazník** připraven pracovní skupinou složenou ze zástupců sociálních partnerů projektu (RG ČR a OS PKOP)
 - **Vyhodnocení a závěry** pro sborník z projektu „Studie ke standardům pracovních náplní a obsazování vedoucích pozic v příspěvkových organizacích“

Studie ke stažení: www.skipcr.cz/aktuality/archiv-aktualit/studie-ke-standardum-pracovnich-naplni-a-obsazovani-vedoucich-pozic-v-prispevkovych-organizacich/

Výsledky dotazníkového šetření

- Největší identifikované problémy v personální oblasti galerií
 - Kumulace funkcí (nejhorší situace u edukátorů a správců depozitářů)
 - Personální podhodnocení u většiny sledovaných pozic
 - Definice pracovních pozic v Katalogu prací
 - v některých částech již neodpovídá současným potřebám rozvoje muzejnictví
 - pro 2 důležité typové profese chybí úplně
 - Značné rozdíly v zařazování a odměňování za stejný typ práce u profesí
 - Nedostatečné možnosti profesního vzdělávání a růstu
 - Nevyužívání současných nástrojů řízení lidských zdrojů

PERSONÁLNÍ SITUACE EDUKÁTORA V GALERIÍCH (RG ČR)

Galerijní edukátoři – vyhodnocení dat dotazníku

- Jedna z profesí, která není definována v katalogu prací
 - z toho plyne největší nerovnost v zařazování podle stejně vykovávané práce v jednotlivých institucích
- Druhá typová pozice s největší kumulací funkcí
- Častá výměna zaměstnanců na této pozici
- Na pozici pracují častěji mladší ročníky
- Pracovní pozice s největší osobní dotací práce pro instituci (často vede k syndromu vyhoření)

STUDIE KE STANDARDŮM PRACOVNÍCH NÁPLNÍ A OBSAZOVÁNÍ VEDOUCÍCH POZIC V PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍCH

GALERIE, KNIHOVNY, SOCIÁLNÍ SLUŽBY

VYMEZENÍ VZOROVÉ NÁPLNĚ PRO 5 ODBORNÝCH POZIC V MUZEÍCH UMĚNÍ

▪ Naplňování veřejných služeb v muzeích

- potřeba vysoce specializovaných odborných činností, většinou s požadavkem vysokoškolského vzdělání
- **Cíl pracovní skupiny v projektu**
 - sjednocení profesních pracovních standardů nad rámec katalogu prací
 - podněty pro zlepšení postavení zaměstnanců ve specifickém odvětví kultury
 - porovnání situace v ČR s evropskou praxí (v rámci projektu realizovány 3 zahraniční cesty, z nichž RG získala řadu důležitých podnětů)

▪ Zdůvodnění výběru odborných pracovních pozic

- péče o sbírky - kurátor sbírky, restaurátor/konzervátor a správce depozitáře;
- péče o návštěvníka – muzejní edukátor
- péče o řádný chod (zdraví) organizace (management) – ředitel/vedoucí pracovník (v příspěvkových organizacích - jednání samostatné pracovní skupiny), muzejní registrátor (sbírková smluvní agenda).

VYMEZENÍ VZOROVÉ NÁPLNĚ PRO 5 ODBORNÝCH POZIC V MUZEÍCH UMĚNÍ

- **Vzorové náplně obsahově sestaveny a porovnány s těmito zdroji:**
 - Platný katalog prací
 - Zákonné předpisy pro muzejní sbírky v ČR a metodiky MK
 - Obecné kompetence podle Národní soustavy kvalifikací
 - Zahraniční praxe – modelové popisy práce podle britských materiálů získaných v rámci zahraničních cest
- **STRUKTURA JEDNOTLIVÝCH PRACOVNÍCH NÁPLNÍ**
 - **Obecná charakteristika typové odborné profese**
 - zpravidla povinnosti plynoucí ze sbírkového zákona a metodik k němu ve vztahu ke sbírce registrované v centrální evidenci na MK
 - **Typické pracovní aktivity**
 - kompetence svázané s danou profesní specializací a odpovědnosti plynoucí z mezinárodních muzejních standardů i etického kodexu ICOM
 - maximum, lze proměňovat podle organizačních potřeb muzea
 - **Kvalifikace a další kompetence**
 - doporučené vzdělání
 - obecné kompetence - propojení s dalšími činnostmi a službami v muzeu

VYMEZENÍ VZOROVÉ NÁPLNĚ PRO ODBORNOU POZICI EDUKÁTOR V MUZEÍCH VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

■ **Obecná charakteristika:**

- Muzejní edukátor zprostředkovává veřejnosti muzejní sbírky, které fungují jako zdroj vzdělávání pro všechny věkové kategorie. Pracuje také v komunitním kontextu.
- Vytváří vysoce kvalitní a dynamické programy, které vedou k poznání a participaci. Vyvíjí, nabízí, uskutečňuje a hodnotí programy a připravuje akce pro školy, skupiny a jednotlivce. Rozvíjí obrazotvornost a tvořivé schopnosti, poskytuje specializovanou odbornou pomoc v oblasti zájmového vzdělávání a volného času.
- Zaměřuje se rovněž na skupiny, které zatím do muzea nechodí.

■ **TYPICKÉ PRACOVNÍ AKTIVITY:**

- koncipuje vzdělávací strategie muzea, které zahrnují široké publikum v souladu s étosem a zaměřením muzea jako instituce,
- vytváří obsahy komentovaných prohlídek, vzdělávacích programů a dílen k jednotlivým výstavám nebo dalším muzejním tématům,
- spolupracuje se školami celé vzdělávací soustavy - vybízí je k využívání potenciálu sbírek a aktivit muzea v souladu s národním vzdělávacím kurikulem,
- vytváří a rozvíjí vzdělávací materiály pro návštěvníky, školy, rodiny a speciální návštěvnické skupiny,
- samostatně vede komentované prohlídky, dílny a programy,

VYMEZENÍ VZOROVÉ NÁPLNĚ PRO ODBORNOU POZICI EDUKÁTOR V MUZEÍCH VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

■ TYPICKÉ PRACOVNÍ AKTIVITY:

- spolupracuje s externími subjekty (umělci),
- koncipuje finanční záměr (vlastní rozpočet) a odpovídá za jeho hospodárné čerpání,
- řídí tým spolupracovníků a dobrovolníků,
- nabízí aktivity inspirované historií a uměním pro místní komunitu na základě požadavků této komunity a škol, které se vztahují k tématu výstav a expozic,
- shromažďuje, analyzuje a reflektuje výsledky poskytovaných vzdělávacích aktivit,
- spolupracuje s dalšími muzejními profesemi, zejména s kurátory sbírek a výstav,
- spolupracuje na propagaci vzdělávacích činnosti pro veřejnost,
- reprezentuje muzeum vůči externím vzdělavatelům a vytváří síť užitečného a produktivního partnerství.

■ KVALIFIKACE A DALŠÍ KOMPETENCE

- Vysokoškolské vzdělání v relevantní oblasti spravované sbírky, pedagogika a speciální pedagogika, muzeologie, historie umění, umělecké obory, kulturní studia (dle povahy sbírek) sociálně právní studia, pedagogické kompetence (minimálně pedagogické minimum),
- obeznámení s národním vzdělávacím kurikulem a programy škol ve své oblasti,
- znalost světového jazyka,
- relevantní praxe pokud není vzdělání v muzejních specializacích, dobrovolnická zkušenost výhodou,
- schopnost identifikovat potřeby veřejnosti a proměny veřejných služeb,
- dobré komunikační dovednosti – psané i ústní,
- schopnost vystupovat na veřejnosti a učit,
- plánování a navrhování aktivit přiměřených cílové skupině,

VYMEZENÍ VZOROVÉ NÁPLNĚ PRO ODBORNOU POZICI EDUKÁTOR V MUZEÍCH VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

■ DALŠÍ KOMPETENCE

- kreativita v navrhování a vyhledávání zdrojů činnosti,
- schopnost práce s mladými lidmi, dospělými, seniory, znevýhodněnými a různými zájmovými skupinami, identifikace jejich potřeb a zpracování vzdělávacích materiálů,
- povědomí a citlivost ke kulturním odlišnostem a lidským handicapům,
- dobré organizační a administrativní dovednosti, týmová práce, flexibilita,
- technická gramotnost a práce s informačními technologiemi a webem,
- motivace a schopnost samostatné práce, přijetí osobní odpovědnosti,
- aktivní přístup, zvládání rizik a etické jednání,
- schopnost sestavit rozpočet a nacházet další zdroje pro edukační činnost

STUDIE KE STANDARDŮM PRACOVNÍCH NÁPLNÍ A OBSAZOVÁNÍ VEDOUČÍCH POZIC V PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍCH

GALERIE, KNIHOVNY, SOCIÁLNÍ SLUŽBY

KONFERENCE RG ČR - KEP - PRAHA 13. 9. 2021

OPERACNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

SOCIÁLNÍ DIALOG V OBLASTI KULTURY A SOCIÁLNÍCH SLUŽEB – KLÍČOVÁ AKTIVITA 05 – KOLEKTIVNÍ VYJEDNÁVÁNÍ

■ KOLEKTIVNÍ SMLOUVA VYŠŠÍHO STUPNĚ

- Možnost dohody o oborovém katalogu prací
- Návrh úpravy a rozšíření pracovních pozic podle stávajícího katalogu prací:
 - Dokumentátor – muzejní fotograf
 - Muzejní edukátor
 - Restaurátor / konzervátor
 - Kurátor sbírky
 - Muzejní registrátor – specialista (*vyčlenění z dokumentátora*)

■ 2016 – TRIPARTITA V KULTUŘE

- Otevření otázky novelizace katalogu prací v oddíle 2.04 KULTURA podpořeno UZS při tripartitním vyjednávání na MPSV
- Zobecnění v roce 2015 připraveného návrhu oborového katalogu prací na všechny paměťové instituce pro kulturní dědictví (muzea, galerie, památková péči)
- Zpracování komentářů k navrhovaným změnám
- Podzim 2016 – postoupeno MK ČR k připomínkám

NÁVRH RG ČR NA AKTUALIZACI KATALOGU PRACÍ - 2016

- **Doplnění katalogu prací pro kulturu o 2 nové profese**
 - Edukátor v paměťové kulturní instituci
 - Registrátor specialista (*registrar*)
- **Podstatná aktualizace pozice fotograf**
 - Digitalizace kulturního dědictví, přesun pod kulturu
- **Úpravy a zpřesnění zařazení do tříd pro pozice**
 - 2.04.04 správce depozitáře
 - 2.04.05 kurátor sbírkových a mobiliárních fondů
 - 2.04.08 restaurátor
 - 2.04.10 konzervátor
- **EDUKÁTOR V PAMĚŤOVÉ KULTURNÍ INSTITUCI**
 - **Obecná charakteristika**
 - vychází z obecné definice formulované v projektu sociální dialog v kultuře KA 02
 - **Rozpětí tarifních tříd**
 - 9. třída až 13. třída
 - **Obsah jednotlivých tříd – aktuální potřeby muzeí a památkové péče**
 - připomínky členské organizace Odborového svazu pracovníků kultury a ochrany přírody (OS PKOP)

EDUKÁTOR V PAMĚŤOVÉ KULTURNÍ INSTITUCI - NÁVRH

■ 9. platová třída

- určena edukátorům, kteří programy sami nevytvářejí, pouze reprodukují

■ 10. platová třída

- určena pro edukátory, kteří sami vzdělávací programy vytvářejí a realizují
- programy pro skupiny se speciálními potřebami programy pouze organizačně zajišťují, ale sami je nevytvářejí

■ 11. platová třída

- zásadní je návaznost vzdělávacích programů na Rámcový vzdělávací program a znalost školních vzdělávacích plánů jednotlivých školských zařízení,
- tvorba, koncepce a realizace vzdělávacích programů pro širší spektrum cílových skupin

- koncepce a realizace vzdělávacích programů pro skupiny se speciálními potřebami, znalost specifik a potřeb těchto jednotlivých skupin

■ 12. platová třída

- důraz kladen na koncepční, koordinační a metodickou činnost a na realizaci projektů v mezinárodní spolupráci v mateřské instituci

■ 13. platová třída

- důraz na uplatňování aktuálních mezinárodních směrů muzejní edukace a tvorbu celostátních koncepcí, na mezinárodní spolupráci, publikační a přednáškovou činnost

EDUKÁTOR V KULTUŘE – JEDNÁNÍ MK – MPSV 2016 - 2017

- MK - OMG navrhuje doplnit do katalogu prací v oblasti kultury – dvě nové pracovní pozice
 - **Edukátor v kultuře**
 - **Registrátor specialista**
- MK – OPP navrhuje rozšířit stávající profesi
 - **Dokumentátor**
práce s databázemi, digitální zpracování dokumentace
návrhy obdobné jako u RG pro rozšíření profese fotografa
- Vládní nařízení – novela katalogu prací (2017)
 - intenzivní jednání na MPSV – předkladatel
 - kompromisní varianta, která bude zapadat do současného nastavení katalogu,
 - Podařilo se prosadit a vládě předložit jen obě nové profese a v důsledku zařazení registrátora specialisty novelizovat pozici kurátor sbírek a mobiliárních fondů
 - Nařízení vlády č. 399/2017 Sb.
 - Účinnost novely od 1. 1. 2018

EDUKÁTOR V KULTUŘE – KATALOG PRACÍ – PŘIJATÁ PODOBA PLATNÁ OD 1. 1. 2018

EDUKÁTOR V KULTUŘE – katalogové číslo 2.04.32

- Zařazení 8. – 12. platová třída
 - Nebyl obhájen navržený 13. tarifní stupeň pro edukátory
 - Stupňování obtížnosti profese od prostého výkladu problematiky, přes vlastní přípravu vzdělávacích programů k tvorbě celostátních koncepcí edukace a meziinstitucionálních edukačních projektů
 - Začleněno i vedení stáží a praxí pro studenty pregraduálních a postgraduálních programů vysokých škol
- Přes kompromisní podobu danou zájmem MPSV držet nové profese v souladu se stávajícím členěním oddílu Kultura naplněn cíl projektu Sociální dialog v kultuře z roku 2014 až 2015
 - **Úpravou katalogu došlo ke:**
 - Sjednocení zařazování a ohodnocování zaměstnanců v různých kulturních institucích, kteří se podílejí na rozvoji neformálního i formálního vzdělávání
 - Definování hlavních okruhů povinností edukátora
 - Je třeba důsledně vyžadovat překvalifikaci pracovního zařazení edukátorů podle katalogu

CO ÚČAST V PROJEKTU PŘINESLA GALERIÍM

Projekt Sociální dialog v oblasti kultury a sociálních služeb ukázal **DŮLEŽITOST:**

- práce KEP na oborovém růstu členů komory a soustavné diskutování obecných oborových i mezioborových problémů
- zobecňování každodenní práce v muzeu a galerii a teoretické rozbory práce
- zpracování přehledových a souhrnných dat, které podporují nové požadavky na změny v oboru
- systematické práce, která se v době vzniku zdá jako málo průkazná pro nastolení systémové změny, ale vytváří příležitosti pro využití v nových projektech a situacích
- promyšlené argumentace podložené daty, která vznikla v mezioborové diskusi a byla obohacena pohledy mimo muzejní profesi
- dlouhodobé spolupráce RG ČR s Uníí zaměstnavatelských svazů, která umí politicky argumentovat a využívat všech politických nástrojů, má silný hlas v tripartitním vyjednávání nejen o změnách vládních nařízení, může nastolovat témata jednání, která bychom samostatně na pořad dne nedostali

PROMĚNA SITUACE MUZEJNÍ EDUKACE BĚHEM KORONAVIROVÉ PANDEMIE

- Kvalitativně nová profesionální úroveň galerií zapojených do projektu tvorby **strategického rozvojového plánu vzdělávání a práce s veřejností v muzeu umění** = důležitý nástroj pro proměnu komunikace se zřizovatelem a uživateli veřejných služeb galerií, koncepční promýšlení edukační činnosti a různých vlivů na dobré výsledky a plnění veřejné standardizované služby muzeí
- **2020 – vládní protiepidemická opatření** – několika měsíční paralyzování veškerých galerijních činností = nové aktivity on-line programů pro různé cílové skupiny ve většině galerií – zpočátku řada improvizací a hledání nových cest systém „Udělej si sám“
- **2021 – další pandemické vlny** – v řadě institucí profesionálnější přístup, rozvoj nových prezentačních formátů – velká výzva pro galerijní strategie

PROMĚNA SITUACE MUZEJNÍ EDUKACE PO KORONAVIROVÉ PANDEMII

■ NOVÉ VÝZVY NEJEN PRO GALERIJNÍ EDUKACI

- Nově formulovat misi a důležitost existence muzeí výtvarného umění v proměněném virtualizovaném světě, kde je daleko větší konkurence a také rychlejší proměna zájmů a potřeb různých cílových skupin
- Usnadnit a podpořit návrat návštěvníků z on-line prostředí do reálných výstavních sálů a vytvořit pro ně takovou nabídku, která zejména mladou generaci zvedne od obrazovek PC a mobilů, ale nerezignovat na profesionální muzejní hodnoty a kvalitu poskytovaných služeb
- Znovu formulovat galerijní strategie a začlenit do nich tyto dynamické proměny okolního světa
- Poučit se ze situace a úsporných opatření po roce 2009 a nastavit takovou společnou argumentaci vůči zřizovatelům i veřejnosti, aby nedošlo k totálnímu umrtvení galerijní činnosti (akutní potřeba nově a jednotně komunikovat o statistických a finančních datech galerijních aktivit v on-line prostředí)

PROMĚNA SITUACE MUZEJNÍ EDUKACE PO KORONAVIROVÉ PANDEMII – MALÁ REVIZE RVP ZV - 2021

- **Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání**
 - Redukuje vzdělávací obsah a hodinovou dotaci zejména v humanitně a umělecky zaměřených předmětech ve prospěch zavedení nově pojaté informatiky - **NEGATIVNÍ DŮSLEDEK** pro muzea a galerie, ale i knihovny a další kulturní instituce
 - Přijato bez diskuse s odbornou veřejností – kritická reakce KEP a její připojení se k iniciativám oborových pedagogických asociací a profesních skupin ke změně RVP ZV, které požadují po MŠMT zneplatnění této změny a odbornou diskusi o začlenění výuky informatiky jako integrální součásti ostatních předmětů – KEP by měla dál podílet na jednáních této pracovní skupiny při MŠMT, zároveň by měla iniciativně jednat o výsledcích z těchto jednání na MK, aby případná revize obsahu memoranda více akcentovala i muzea a galerie.
- **MEMORANDUM MK – MŠMT**
 - MK není v této oblasti nečinné, ovšem větší tlak na úpravu vztahů jde od knihoven a umělců, proto obsah memoranda vyjednává sekce živého umění vedená náměstkem Milanem Němečkem – záměr ministra kultury podepsat memorandum do voleb, byť se nepodaří vyřešit všechny problémy (*memorandum podepsáno 6. 9. 2021*)
 - Deklaruje mimo jiné podporu role kulturních a paměťových institucí jako vzdělávacích institucí; vytvoření podmínek pro možnost společného financování sdílených projektů a pro zcela dostupné využívání programové nabídky kulturních a paměťových institucí dětmi, žáky a pedagogy; smysluplné využití digitálních technologií v nabídce informací a vzdělávacích akcí knihoven, kulturních a paměťových institucí pro všechny úrovně formálního a neformálního vzdělávání, vznik pracovní skupiny pro jednání MK - MŠMT

ZÁVĚR

- Turbulentní vývoj společnosti nedává příležitost „usnout na vavřínech“, není ale třeba všechnu dosavadní práci zahazovat jako překonanou
- KEP musí více společně diskutovat současné výzvy a problémy oboru, aby připravila společná stanoviska, která pak budou její jednotliví členové diskutovat na úrovni zřizovatelů, ale i různých pracovních skupin, které budou vznikat k řešení pandemií nahromaděných problémů
- KEP se musí zejména připravit na plnění memoranda v bodě využití digitálních technologií v nabídce informací a vzdělávacích akcí knihoven, kulturních a paměťových institucí pro všechny úrovně formálního a neformálního vzdělávání a připravit modelové programy pro výuku informatiky v rámci galerijních vzdělávacích programů
- **ZMĚNY PŘEJÍ ODBORNĚ DOBRĚ PŘIPRAVENÝM**

PROSTOR PRO DOTAZY

PhDr. Dagmar Jelínková

Metodické centrum pro muzea výtvarného umění

Národní galerie v Praze

224 301 163

dagmar.jelinkova@ngprague.cz

<https://www.ngprague.cz/o-nas/stranka/metodicke-centrum>